

Roles of School Administrators for Operating Educational Quality Assurance in Schools under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3

Fatiyah Basasidik¹ and Arisra Boonrat²

¹Master of Education Degree in Educational Administration, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University, Thailand

²Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University, Thailand

¹E-mail: fatiyah.bas082@hu.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-2473-6051>

²E-mail: arisra@hu.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-3939-7361>

Received 30/01/2025

Revised 14/02/2025

Accepted 16/03/2025

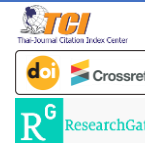
Abstract

Background and Aims: Internal quality assurance of education is a part of the educational administration process that must be carried out continuously. As leaders in educational institutions, educational administrators are individuals who play an important role and are responsible for educational administration to achieve goals according to the educational administration standards with efficiency and effectiveness. This research, therefore, aims to 1) study the role of educational administrators in implementing internal quality assurance in educational institutions, 2) compare the roles of educational administrators in implementing internal quality assurance in educational institutions, and 3) collect recommendations on the role of educational administrators in implementing internal quality assurance in educational institutions.

Methodology: The sample group was 128 school administrators under the Songkhla Primary Educational Service Area Office 3, academic year 2024. The researcher used a stratified random sampling method proportional to the size of the school and then used a simple random sampling method by drawing lots. The instrument used was a questionnaire. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and F-test.

Results: 1) The role of educational institution administrators in the implementation of internal quality assurance of educational institutions was at a high level. When considering each aspect, the aspect with the highest average value was the aspect of implementation according to the educational development plan of the, followed by the aspect of self-evaluation report preparation, and the aspect of evaluating and inspecting the internal quality of education in the institution and the aspect of monitoring the performance to develop the educational institution to have quality according to educational standards respectively). 2) A comparison of the roles of educational institution administrators in the implementation of internal quality assurance in educational institutions classified by work experience and size of educational institution found that different work experiences and sizes had statistically significant differences in the roles of educational institution administrators in the implementation of internal quality assurance in

educational institutions at the specified level of 0.05, and 3) Recommendations for the roles of educational institution administrators in the implementation of internal quality assurance in educational institutions Standards should be set according to the community context and implemented according to the educational institution standards. There should be planning meetings and adjustments to be consistent with the educational institution context, to be flexible and appropriate to the potential of students in each area, which may be different.

Conclusion: The differences in the roles of administrators depend on the experience and size of the educational institution. Therefore, setting educational standards that are consistent with the school context by developing a systematic monitoring and evaluation system, including strengthening cooperation between administrators, teachers, and the community, is a guideline for driving the quality assurance system to be consistent with national educational standards and future social changes.

Keywords: Executive Role; Quality Assurance Work; Educational Institutions

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ฟาติยะห์ บาซอสิดิก¹ และ อริสรา บุญรัตน์²

¹ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

²คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะเป็นผู้นำในสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญและมีส่วนรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ตามมาตรฐานการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) รวบรวมข้อเสนอแนะบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 128 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นชนิดสัดส่วนตามขนาดของสถานศึกษาจากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบอย่างง่ายโดยการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบเอฟ

ผลการวิจัย: 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง และน้อยที่สุด คือ ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 2) การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา ที่แตกต่างกัน มีบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ที่ 0.05 และ 3) ข้อเสนอแนะบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรมีการกำหนดมาตรฐานให้ตรงตามบริบทของชุมชนและดำเนินงานตามมาตรฐานสถานศึกษา มีการประชุมวางแผน การปรับให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ให้มีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ที่อาจมีความแตกต่างกันไป

สรุปผล: ความแตกต่างในบทบาทของผู้บริหารขึ้นอยู่กับประสบการณ์และขนาดของสถานศึกษา ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน โดยการพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลที่เป็นระบบ รวมถึงการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู และชุมชน จึงเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคต

คำสำคัญ: บทบาทผู้บริหาร; งานประกันคุณภาพ; สถานศึกษา

บทนำ

การศึกษานี้ว่าเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาความรู้ให้มีคุณภาพและเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคน จึงเป็นความจำเป็นที่การศึกษาจะต้องทบทวนและปรับเปลี่ยนเพื่อปรับตัวให้อยู่ในสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว พลิกผันไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือได้ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งการปฏิรูปการศึกษานั้นจึงมุ่งพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ซึ่งกำหนดให้หน่วยงาน ต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อันนำไปสู่การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ว่าต้องกำหนดมาตรฐานที่สถานศึกษาปฏิบัติได้จริง ประเมินได้จริง กระจับ สามารถสะท้อนบริบทของสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาได้จริง ทำให้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินเกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับหน่วยงานต้นสังกัด และระดับชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในจึงเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามี 3 ประการ คือ 1) มีจุดมุ่งหมายในการให้สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน 2) การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามจุดมุ่งหมายการประกันคุณภาพภายในต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา และ 3) การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยการดำเนินงานจะต้องให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผลพัฒนาปรับปรุงช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะเป็นผู้นำในสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญและมีส่วนรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ตามมาตรฐานการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังที่ อีริคคัตตี อูปรมัย และคณะ (2563) กล่าวว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการเป็นแกนหลักในการบริหารและดำเนินการร่วมกับแกนนำอื่น ๆ เพื่อช่วยผลักดันส่งเสริมสนับสนุนและประสานให้บุคลากรในสถานศึกษารวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องจากภายนอกร่วมกันทำงานเป็นทีม เพื่อพัฒนาระบบการประเมินตนเองของสถานศึกษาให้ผสมผสานกับการวางแผน เพื่อพัฒนาระบบการประเมินตนเองของสถานศึกษา ให้ผสมผสานกับการวางแผนการดำเนินงานและการปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ครบวงจร รวมทั้งกำกับดูแลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่าง

ต่อเนื่อง ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสถานศึกษา บังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา บริหารกิจการของสถานศึกษา การวางแผนการปฏิบัติงาน การควบคุม กำกับ ดูแลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป งานอื่นที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับ โดยงานประกันคุณภาพก็เป็นหนึ่งในกระบวนการสำคัญของการบริหารงานในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ

จากรายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยระดับยอดเยี่ยม ร้อยละ 36.27 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับยอดเยี่ยม ร้อยละ 25.91 และรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียน (O-NET) ปีการศึกษา 2564 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการทดสอบ O-NET ต่ำกว่าระดับสังกัดและระดับประเทศทั้ง 4 วิชา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3, 2566) ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลการประเมินคุณภาพนักเรียน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ลดาวัลย์ ตั้งมัน (2561) ได้กล่าวถึงปัญหาที่พบในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ระบบการประกันคุณภาพยังไม่สะท้อนถึงความแตกต่างของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ไม่มีการนำแผนมาใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานตามภารกิจอย่างจริงจัง ขาดการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษาที่เป็นระบบการปฏิบัติตามแผนหรือขั้นตอนที่วางไว้ ความร่วมมือจากชุมชน ขาดการกำหนดหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบในการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ไม่สามารถติดตามการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีโดยอาจจะแต่งตั้งครูที่ไม่มีความรู้ความสามารถ ในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษามาเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานประจำปี แสดงให้เห็นว่า ระบบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นหน้าที่และบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นผู้บริหารจะต้องตระหนักและให้ความสำคัญในการบริหารงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยแท้จริง เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

จากความเป็นมาและความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ซึ่งการศึกษาครั้งนี้จะเป็นการกระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักและเห็นความสำคัญในการบริหารและจัดการตามบทบาทของตนเองที่จะปฏิบัติในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อที่จะได้นำไปปรับปรุงพัฒนาตนเองในส่วนที่ต้องแก้ไขให้ดีขึ้นซึ่งจะก่อให้เกิดผลดียิ่งขึ้นต่อการปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

การทบทวนวรรณกรรม

การบริหารจัดการองค์กรเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหาร ซึ่งผู้บริหารที่จะแสดงบทบาทและหน้าที่ในด้านการบริหารจัดการและการนำองค์กรได้นั้น ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความสามารถทั้งในด้านศาสตร์และศิลป์ มีวิสัยทัศน์ มีอรรถยาศักดิ์และสร้างความสามัคคีภายในองค์กรสามารถ นำองค์กรให้พัฒนาไปสู่ความสำเร็จได้

ชัยยนต์ เพาพาน (2561) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา มีดังนี้ 1. เป็นผู้นำทางวิชาการ 2. บริหารแบบมีส่วนร่วม โดยการบริหารอย่างอิสระ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว ในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของครูบุคลากรในสถานศึกษา บุคลากรภายนอกสถานศึกษาทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน 3. เป็นผู้อำนวยการความสะอาดให้แก่บุคลากร ในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้อง ทั้งด้านวิชาการบรรยากาศของโรงเรียนให้อบอุ่นเพื่อให้ผู้เรียนมีความรักที่จะเรียนรู้ และรู้จักแสวงหาความรู้ 4. ประสานความสัมพันธ์ โดยสร้างความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ 5. ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยการส่งเสริมให้ครูเข้าประชุม เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้ทันต่อสถานการณ์ความก้าวหน้า และความเปลี่ยนแปลงของโลกและเพื่อสามารถนำมาประยุกต์และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน 6. สร้างแรงจูงใจในเชิงบวกแก่ผู้ร่วมงานมีความยืดหยุ่นในการทำงาน 7. การวัดและประเมินผลโดยการควบคุม ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน ของบุคลากรในสถานศึกษา ทั้งทางตรงด้วยตนเองและทางอ้อมโดยผ่านบุคลากรและกระบวนการเพื่อสร้างความกระตือรือร้นและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากร ในสถานศึกษา 8. ส่งเสริมสนับสนุนวิจัยและการพัฒนาโดยส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย และพัฒนาเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนของครูและทีมงาน รวมทั้งผู้บริหาร อาจเข้ามามีส่วนร่วมในการวิจัยด้วย 9. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนให้ชุมชนและสาธารณชนทราบ โดยวิธีการที่หลากหลายเพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน และสร้างการมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นภารกิจที่สำคัญของสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องดำเนินการ ซึ่งประกอบด้วย การควบคุมคุณภาพการศึกษา ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นกระบวนการในการที่จะทำให้ผู้ปกครอง ชุมชนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความเชื่อมั่นในคุณภาพของสถานศึกษา

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2563) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง มาตรการและขั้นตอนดำเนินการโดยผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาเพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ซึ่งจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับสังคมเกี่ยวกับประสิทธิภาพของระบบการศึกษา

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563) ได้ให้ความหมาย การประกันคุณภาพการศึกษา ว่าเป็นกระบวนการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับ

นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมโดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ หรือคุณลักษณะพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้

ดังนั้น บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดทิศทางของสถานศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ ทั้งนี้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญของสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องดำเนินการ ซึ่งประกอบด้วย 1.การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2.การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3.การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5.การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6.การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง เพื่อเป็นกระบวนการในการที่จะทำให้ผู้ปกครอง ชุมชนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความเชื่อมั่นในคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจำเป็นที่จะต้องมีส่วนนำที่ดีที่มีบทบาทสำคัญที่คอยขับเคลื่อนกลไกต่าง ๆ เพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 193 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3, 2566)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน ประสพชัย พสุนนท์, 2557) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 128 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ แบ่งชั้นชนิดสัดส่วน (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษาจากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบอย่าง ง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก (Sampling Without Replacement)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยคือแบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือการวิจัย จากหลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะ แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของ ผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แบ่งการศึกษาออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย 1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5. ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนา สถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) โดยเกณฑ์การให้คะแนนของคำตอบ 5 ระดับ 5 ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นอื่น ๆ นอกเหนือ ประเด็นคำถามที่ได้สอบถามไว้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถาม คือผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ตอบแบบสอบถามผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (google form) จากนั้นผู้วิจัย ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อคำถามจนได้แบบสอบถามที่ สมบูรณ์ ระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2567 ถึงเดือน มกราคม พ.ศ. 2568

4. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ประสบการณ์ การทำงาน และขนาดสถานศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งแบ่งค่าช่วงคะแนนเป็นช่วง ๆ โดยมีความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และ คณะ, 2558)

ระดับ 4.51 – 5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 3.51 – 4.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ระดับ 2.51 – 3.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 1.51 – 2.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1.00 – 1.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพ

การศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นอื่น ๆ นอกเหนือประเด็นคำถามที่ได้สอบถามไว้

4. การวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดสถานศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไปด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนรายกลุ่ม (One-Way Analysis of Variance : ANOVA) และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติผู้วิจัยทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่โดยใช้วิธีของ Scheffe'

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการหาจำนวนและร้อยละ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา

n=128

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ประสบการณ์การทำงาน	น้อยกว่า 5 ปี	17	13.3
	5 - 10 ปี	67	52.3
	มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	44	34.4
รวม		128	100.00
2. ขนาดสถานศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก	54	42.2
	สถานศึกษาขนาดกลาง	69	53.9
	สถานศึกษาขนาดใหญ่	5	3.9
รวม		128	100.00

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 128 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 52.3 รองลงมา คือ ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 และน้อยที่สุด คือ มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 สำหรับขนาดสถานศึกษา ส่วนใหญ่มาจากสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 53.9 รองลงมา คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 42.2 และน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การประเมินผลและ

ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และ 6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวม

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.26	0.60	มาก
2. ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.30	0.57	มาก
3. ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.40	0.53	มาก
4. ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.21	0.56	มาก
5. ด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.21	0.70	มาก
6. ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	4.37	0.55	มาก
รวม	4.29	0.51	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$, S.D=0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.40$, S.D=0.53) รองลงมาคือ ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ($\bar{X}=4.37$, S.D=0.55) ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X}=4.30$, S.D=0.57) ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.26$, S.D=0.60) และน้อยที่สุด คือ ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และ ด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X}=4.21$, S.D=0.56 และ 0.70) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามประเภทการทำงาน และขนาดสถานศึกษา ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามประเภทการทำงาน

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ประเภทการทำงาน	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	น้อยกว่า 5 ปี	4.30	0.29	4.498	.012*
	5 - 10 ปี	4.14	0.66		
	มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	4.43	0.56		
	รวม	4.26	0.60		

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	น้อยกว่า 5 ปี	4.12	0.10	2.514	.084
	5 - 10 ปี	4.28	0.58		
	มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	4.41	0.64		
	รวม	4.30	0.57		
3. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	น้อยกว่า 5 ปี	4.44	0.51	2.288	.104
	5 - 10 ปี	4.33	0.41		
	มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	4.51	0.67		
	รวม	4.40	0.53		
4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	น้อยกว่า 5 ปี	4.42	0.40	4.882	.009*
	5 - 10 ปี	4.09	0.52		
	มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	4.30	0.64		
	รวม	4.21	0.56		
5. ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	น้อยกว่า 5 ปี	4.49	0.42	8.283	.000*
	5 - 10 ปี	4.02	0.72		
	มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	4.40	0.68		
	รวม	4.21	0.70		
6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	น้อยกว่า 5 ปี	4.37	0.44	3.016	.052
	5 - 10 ปี	4.29	0.46		
	มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	4.51	0.69		
	รวม	4.37	0.55		
รวม	น้อยกว่า 5 ปี	4.36	0.33	4.376	.014*
	5 - 10 ปี	4.19	0.44		
	มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	4.43	0.62		
	รวม	4.29	0.51		

*อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า โดยภาพรวม มีค่า F - test เท่ากับ 4.376 และค่า Sig เท่ากับ .014 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ที่ 0.05 จึงยอมรับ H_1 สรุปได้ว่าประสบการณ์การทำงาน ที่แตกต่างกัน มีบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับด้านที่มีความแตกต่าง

ก้นดำเนินการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการแบบเชฟเฟ (Scheffe) โดยมีการกำหนดระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษการประมวลข้อเสนอแนะของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา มีดังนี้

1. ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ผู้บริหารควรมีการกำหนดมาตรฐานให้ตรงตามบริบทของชุมชนและดำเนินงานตามมาตรฐานสถานศึกษาที่กำหนดไว้ มีการประชุมวางแผน มีการนิเทศชั้นเรียน เน้นผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลาง ผู้บริหารร่วมกันกับคณะครูช่วยกันกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการปรับให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ให้มีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ที่อาจมีความแตกต่างกันไป

2. ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

ผู้บริหารเป็นแกนนำในการจัดทำแผน เน้นผลประโยชน์ผู้เรียนเป็นหลัก และคุ้มค่า ควรให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายงานร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสถานศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน จัดแผนให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา

3. ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

กำหนดปฏิทินการศึกษาประจำปี เพื่อต่อการดำเนินโครงการให้มีความเหมาะสมและยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ มีการดำเนินงานติดตามตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่วางไว้ ควรมีการติดตามการดำเนินงานหรือโครงการต่าง ๆ ได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และรายงานผลการปฏิบัติงานทั้งนี้ผู้บริหารบางส่วนยังขาดการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

4. ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

รายงานโครงการต่าง ๆ ในสถานศึกษา รายงานคุณภาพผู้เรียนและรายงานผลการปฏิบัติงานรายบุคคล ผู้บริหารมีการประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพ ติดตามอย่างเป็นระยะ มีรูปแบบการประเมินที่หลากหลาย และมีการประเมินผลอย่างเป็นระบบ และที่สำคัญควรตั้งเป้าหมายและออกแบบการประเมินให้สอดคล้องกัน นอกจากนี้ควรประเมินผลแบบย้อนกลับได้ให้มีการตรวจสอบและปรับปรุงได้ทันที

5. ด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

อยากให้ผู้บริหารนำบุคคลที่มีความรู้มาช่วยพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้ตรงทิศทาง มีการติดตามผลการดำเนินงาน โดยกำหนดผู้ได้รับมอบหมาย มีการติดตามอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องเพื่อให้มีการปรับตามความเหมาะสม มีการแนะนำ ปรับปรุงตลอดการประเมิน นอกจากนี้ผู้บริหารบางส่วนขาดการกำกับและติดตามการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

6.การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

ครูมีการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองทุกคน ผ่านการตรวจสอบจากผู้บริหารทุกครั้ง ผู้บริหารจัดให้บุคลากรจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองประกอบการประเมิน มีการรายงานอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำการประเมินตนเองทุกครั้ง และมีหลักฐานอ้างอิงที่สามารถตรวจสอบได้อย่างชัดเจน

อภิปรายผล

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ และน้อยที่สุด คือ ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และ ด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญที่สุดภายในสถานศึกษาที่จะสามารถบันดาลให้การดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ในสถานศึกษาประสบผลสำเร็จจากภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารจะมีหน้าที่กำกับ ดูแลและกำหนดกรอบแนวทางการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ (จิณณวัตร ปะโคทั้ง, 2562) และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาเมื่อการศึกษาเปลี่ยนไป ครูยุคใหม่ต้องการการส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ และก้าวหน้าเทคโนโลยี และผู้บริหารยุคใหม่จะมีบทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษาด้วยวิธีการที่ทันสมัย ซึ่งรวมถึงวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนสำหรับการศึกษาและความมุ่งมั่นในการก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลก

แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและเน้นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและการใช้กลยุทธ์ในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ในการจัดการศึกษายุคใหม่ สถานศึกษาจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมทั้งวิชาที่จำเป็นต่อผู้เรียนและทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการก้าวทันเทคโนโลยี และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมที่มีอิทธิพลมาจากผลของความเจริญก้าวหน้าในด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับแนวการจัดการศึกษาในรูปแบบใหม่ ๆ ศึกษาความเปลี่ยนแปลงทางด้านความคิดของนักเรียน และครู (เพ็ญจันทร์ สินธุเขต, 2560) ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องแบกรับความรับผิดชอบที่สำคัญในการประกันการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพโดยตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลง พัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ ปรับปรุงองค์กรให้ทันสมัย และส่งเสริมทีมงานของผู้เรียนที่ขับเคลื่อนด้วยกลยุทธ์การจัดการใหม่ ได้โดยการจัดทางงบประมาณ สื่อ อุปกรณ์ต่างๆ ให้เพียงพอ เน้นวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นผลลัพธ์ปรับเปลี่ยน วิธีการสอน พัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมการบูรณาการเทคโนโลยีและทักษะทางสังคม และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของชมรมผู้ปกครอง ชมรมศิษย์เก่า และองค์กรส่วนท้องถิ่น ความพยายามเหล่านี้จะส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

จากผลการวิจัยข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของนาริรัตน์ คณาจันทร์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า ระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุวัฒน์ เหมนวล (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของรณยุทธ สังสุทธิ์ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของโกสินธุ์ สมุทรกลาง (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความเห็นของครูในสถานศึกษาเอกชนโรงเรียนในระบบสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามตัวแปร ประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดสถานศึกษา ที่แตกต่างกัน มีบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยประสิทธิภาพการทำงานที่มากขึ้นของผู้บริหารสถานศึกษาย่อมนำมาซึ่งประสิทธิผลและความชำนาญในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและเกิดผลดีสูงสุด นอกจากนี้ในประเด็นของขนาดสถานศึกษาก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยในการดำเนินงานเพราะแต่ละขนาดย่อมมีการบริหารที่แตกต่างกันไปเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติยา พิลานันท์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูผู้สอนกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูผู้สอนจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน และจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เลอศักดิ์ ตามา (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งต่อการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า จำแนกตามขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ บกสวัสดิ์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 2 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษา ตำแหน่งครู และประสิทธิภาพการทำงานแตกต่างกัน มีบทบาทการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 2 กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้

1) ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้บริหารควรให้ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา รวมไปถึงมีการชี้แจงให้รับทราบร่วมกันเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อที่จะปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำสร้างความตระหนักและส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรภายในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2) ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดตัวบ่งชี้การตรวจสอบแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจนและการจัดทำแผนควรดำเนินประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นไปตามปฏิทินการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังควรให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนของสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน

3) ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรแบ่งภาระงานต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคลในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง ทั้งนี้ยังควรสร้างแรงจูงใจให้ครูเกิดความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าของงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้

4) ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยผู้บริหารควรจัดให้มีการประเมินตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ ทั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินควรมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้จริง นอกจากนี้การสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวัดและประเมินผลทางการศึกษาจะช่วยให้ยกระดับผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้นและต่อยอดสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของสถานศึกษาได้

5) ด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีระบบกำหนดการนิเทศติดตามการดำเนินงานอย่างชัดเจน การให้ความสำคัญในการติดตามงานเพื่อเป็นการยกระดับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน สถานศึกษาและชุมชน

6) ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรอบรมชี้แจงให้ครูมีความรู้ความเข้าใจต่องานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยเชิญนักวิชาการให้ความรู้ และที่สำคัญควรกำหนดให้มีการเผยแพร่ต่อสาธารณะชนหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นประจำทุกปี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากข้อค้นพบของการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะของการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

1. ควรศึกษาปัจจัยความสำเร็จและปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา นอกจากนี้ควรศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรอิสระอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ตำแหน่งครู สถานภาพการสมรส เป็นต้น

2. ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์เพิ่มเติมเพื่อให้สามารถได้ข้อมูลที่หลากหลายมิติและเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ครูสภาลาดพร้าว.
- กิตติยา พิลานจันทร์. (2563). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูผู้สอนกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20*. วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล, 6(2), 52 –100.
- โกสินธุ์ สมุทรกลาง. (2565). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา.วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*, 8(1), 213-226.
- จารุวรรณ บกสวัสดิ์.(2564).*บทบาทการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 2 กรุงเทพมหานคร.วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 8(1),130-131.
- จิณณวัตร ปะโคทัง. (2562). *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ*. อุบลราชธานี: ศิริธรรมออฟเซต.

- ชัยยนต์ เพาพาน. (2561). ภาวะผู้นำทางการศึกษาและนวัตกรรมทางกาการบริหาร กระบวนทัศน์ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธีรศักดิ์ อุปรมัย, อุปไมย อธิชัย และสุชาติ บางวิเศษ. (2563). การบริหารและการจัดการศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นาริรัตน์ คณาจันทร์. (2563). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู. วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล, 6(2), 152-161.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2558). พื้นฐานการวิจัยการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กาฬสินธุ์: ตักสิลาการพิมพ์.
- ประสพชัย พสุนนท์. (2557). การกำหนดขนาดตัวอย่างตามแนวทาง Krejcie and Morgan (1970) ในการวิจัยเชิงปริมาณ. วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์, 7(2), 112 – 120.
- เพ็ญจันทร์ สินธุเขต. (2560). การศึกษาคุณนึ้(ยุคดิจิทัล): Thailand 4.0. การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 3. การประชุมจัดโดย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- ภาณุวัฒน์ เหมนวล. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ธณยุทธ สังสุทธิ. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 8(2), 345-362.
- ลดาวลย์ ตั้งมัน (2561). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เลอศักดิ์ ตามา. (2564). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วารสารรัชต์ภาคย์, 15(38), 1 – 13.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 3. (2566). ข้าราชการครูโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเทพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลาเขต 3. สงขลา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลาเขต 3.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2563). การประกันคุณภาพ. Retrieved February 22, 2024, from: <http://www.royin.go.th/?knowledge=การประกันคุณภาพ-22-พฤศจิกายน>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). เอกสารการบรรยายพิเศษ มาตรฐานการศึกษา สู่การยกระดับคุณภาพคนไทย 4.0. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกัน คุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตนะเทรตดิ้ง.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.